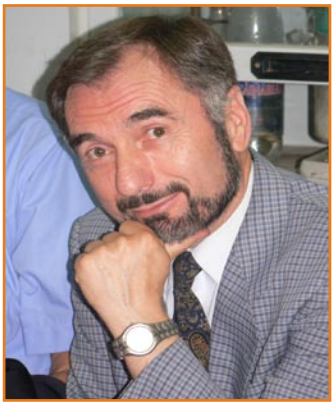
SAVANT PE LINIA DE AVANGARDĂ A OENOLOGIEI ŞI BIOTEHNOLOGIEI

Boris GĂINĂ

La începutul anilor ’80 ai secolului trecut, a avut numeroase întâlniri cu dr. în ştiinţe tehnice Boris Găină privind tehnologiile produselor ecologic pure, care au dus la o colaborare fructuoasă de mulţi ani. Ca rezultat, a fost editată monografia colectivă „Экологически чистое винодельческое производство”. Lucrările teoretice şi practice ale lui B. Găină au jucat un rol important în dezvoltarea vertiginoasă a viticulturii şi vinificaţiei din acea perioadă. Din anul 1979 şi până în prezent dlui conduce cu succes secţia ştiinţifică a Institutului Naţional al Viei şi Vinului, fondat în anul 1956 de cunoscutul vinificator Petru N. Ungureanu, B. Găină fiindu-i elev şi continuator destoinic.

Industria prelucrării strugurilor, a obţinerii vinului şi produselor derivate este o ramură de mare însemnătate pentru economia ţării. Or, deşi vinificaţia are o istorie de câteva milenii, ea se află şi astăzi în atenţia savanţilor. Aceasta se datorează noilor cerinţe ale societăţii contemporane faţă de asortimentul şi calitatea vinului. Dar dacă vom lua în consideraţie istoria îndelungată a vinului şi participarea masivă a populaţiei la elaborarea tehnologiilor de pregătire şi păstrare a sa, perfecţionarea sau crearea noilor procese devine o problemă, rezolvarea căreia e doar în puterea persoanelor foarte dotate de la natură şi care posedă cunoştinţe profunde şi vaste. Printre aceste personalităţi se află membrul corespondent al AŞM, profesorul universitar B. Găină.

A scrie despre acest savant e pe cât de uşor, pe atât şi de dificil. Uşor, pentru că îl cunoaşte lumea întreagă de specialişti şi dificil, pentru că este un savant neobişnuit în comparaţie cu colegii săi din lumea ştiinţifică. Niciodată nu l-am văzut în dispoziţie rea, fiind mereu amabil cu cei ce-l înconjoară, în orice minută gata să acorde ajutor în probleme ştiinţifice tuturor celor ce îl solicită. Întotdeauna accesibil pentru toţi, ne miră de unde are atâta energie.

Veşnic în căutare, B. Găină s-a evidenţiat chiar de pe băncile Universităţii Tehnice a Moldovei, unde şi-a făcut studiile la Facultatea Tehnologie Alimentară.

Deviza comportamentului şi activităţii sale de după absolvirea Universităţii devine „Consacrarea totală dezvoltării oenologiei”. Lupta pentru lauri şi titluri onorifice nu l-a interesat, de aceea pentru el a fost şi rămâne mai presus de orice slujirea ştiinţei şi practicii vinificaţiei.

Deci, activitatea prodigioasă a lui B. Găină a fost realizată pe un fundal teoretic şi practic de înaltă talie: stagiune anuală ştiinţifico-didactică în domeniul biotehnologiei alimentare la Academia Tehnologiei Alimentare din Moscova, sub conducerea membrului corespondent al AŞ din URSS Vlaţlav Cretovici (1972), doctorantura la Institutul Unional al Viei şi Vinului din Ialta, sub îndrumarea profesorului Nicolai Pavlenco, ex-preşedinte al Organizaţiei Internaţionale a Viei şi Vinului (1973-1975), stagiune anuală ştiinţifică în Enologie şi Biotehnologie la Institutul de Oenologie din Bordeaux (Franţa, 1981-1982) ş.a.

Expertul în oenologie Boris Găină a activat în diferite perioade în cadrul multiplelor misiuni şi activităţi importante peste hotarele ex-URSS şi ale Republicii Moldova în calitate de:

- conducător al grupelor de experţi în problemele procurării utilajului ştiinţific pentru ştiinţa vitivinicolă (Franţa 1983, 1985) în cadrul Programului de colaborare tehnico-ştiinţifică moldo-franceză (oraşele Avignon, 1988; Florensac, 1990; Narbonne, 1996), la expoziţiile internaţionale de vinuri din Macon (1986), Bordeaux (1990), Montpellier (1996), precum şi la „Vin Italy” din or. Verona;
- reprezentant al ex-URSS în calitate de expert--oenolog la Organizaţia Internaţională a Viei

şi Vinului în comisiile „Tehnologie şi utilaj” şi „Metode de control fizico-chimic şi microbiologic” (1988-1992);

- prezentator din partea Republicii Moldova a realizărilor ştiinţei şi practicii oenologice la UNESCO (Paris, 1997), în Comisia Senatului Franţei pentru colaborarea franco-moldavă (Paris, 1998), Ministerul de Externe al Federaţiei Ruse (Moscova, 1994);
- membru permanent al Comisiei mixte moldo-române de colaborare tehnico-ştiinţifică în domeniul complexului agro-industrial (1994-2000);
- membru al Consiliului Alianţei Franceze din Moldova (1998-2007).

Savantul B. Găină a participat personal la crearea Uniunii Oenologilor din Moldova (1998), în cadrul căreia conduce Secţia de colaborare internaţională, la fondarea în Republica Moldova a primei întreprinderi ştiinţifico-tehnice moldo-franceze Pepiniera viticolă „Mercier Centru Europa” (2001), fiind unul din acţionarii ei. Cu participarea sa nemijlocită, în cadrul Institutului Naţional al Viei şi Vinului (INVV) a fost valorificat primul proiect agricol al Băncii Mondiale privind dotarea fabricii de vinuri „Naţioanl-Vin” şi a microvinificaţiei INVV cu utilaj nou, performant pentru cercetări în oenologia practică, a secţiei viticole a INVV cu două masive experimentale de clone noi de viţă-de-vie din selecţia naţională a Franţei, Italiei şi Germaniei.

Profesorul B. Găină şi-a început activitatea didactică în anul 1972 în calitate de asistent la catedra de vinificaţie a Universităţii Tehnice din Moldova, ca mai apoi să citească prelegeri speciale la ULIM (merceologia alimentară, 1994-1996), la USM (chimia oenologică, 1996-1999), la UTM (biotehnologia alimentară, analiza senzorială a vinurilor, inofensivitatea alimentară, 2000-2007), USM (iniţiere în oenologie, 2005 până în prezent).

Apreciată este şi activitatea sa în pregătirea cadrelor. Sub conducerea membrului corespondent al AŞM B. Găină au susţinut teze de doctorat dr. Boris Zamaru (1993), dr. Andrei Prida (2004), Gheorghe Mocreac (2005), Zinovia Aricova (2006) şi Viorel Căldare (2006). Actualmente, dlui este conducător al tezelor de doctorat ale lui Sergiu Gîrbu, Marina Lobodiuc, Victor Popescu şi Elena Nezalizov. Şi-a prezentat deja spre examinare teza sa de doctor în ştiinţe tehnico-enologice, elaborată sub îndrumarea lui B. Găină, inginerul-tehnolog Valerian Bejan.

În ultimii 7 ani sub tutela profesorului B. Găină au realizat studii şi au susţinut teze de licenţă 56 de absolvenţi ai facultăţii de tehnologie alimentară a UTM, 11 teze de masterat vitivinicol şi în drept internaţional la UTM şi USM.

În cadrul colaborării internaţionale dintre Şcoală Superioară Agronomică din Montpellier (Franţa) şi Institutul Naţional al Viei şi Vinului (Moldova), au fost realizate vaste studii în biochimia stejarului din Moldova, Franţa, Ucraina şi România - speciile Querqus petrae şi Querqus robur pentru utilizare largă în oenologia practică a ţărilor din Europa. Teza lui A. Prida, realizată în cadrul Acordului de cotutelă cu prof. Jean-Louis Peuch, a fost susţinută cu succes, acesta obţinând diploma internaţională de „Docteur en oenologie”. Actualmente în Franţa îşi perfectează studiile tinerii oenologi Sergiu Guicov, Irina Iavorschi şi Ion Praporşcic.

Este salutabilă şi colaborarea lui B. Găină cu viticultorii şi vinificatorii din regiunea Channdon a Chinei. În Institutul de Horticultură din or. Penglai, cu participarea savanţilor din INVV, au fost plantate 5 soiuri de viţă-de-vie de masă şi 5 varietăţi tehnice, create în laboratoarele de pepinieră viticolă şi de vinificaţie cu microproducere vitivinicolă. B. Găină şi-a împărtăşit cunoştinţele sale vaste cu 21 de viticultori şi vinificatori chinezi, actualmente colaboratori ştiinţifici ai Institutului de Horticultură şi Vinificaţie din or. Penglai, cu tineri specialişti din Kazahstan, Tadjikistan şi Turkmenistan.

Expertul-degustător B. Găină realizează anual bogata sa experienţă profesională în degustarea vinurilor de diferite tipuri prin participare la diverse concursuri internaţionale de vinuri: VinMoldova (2000-2006), VinItaly (1990), Miculov-Cehoslovacia (1998), Ialta-Ucraina (1990, 1995, 1997), Odesa-Ucraina (1992), Sofia-Bulgaria (1991), Bucureşti (1994) şi Focşani-România (2000, 2003), Macon (1982) şi Bordeaux-Franţa (1998) şi zeci de alte competiţii prestigioase de acest gen.

Participările savantului moldav la diverse congrese ştiinţifice internaţionale s-au soldat cu importante rapoarte din domeniul tehnologiei băuturilor nealcoolice (must, suc, concentrate din struguri şi mere), alcoolice (vinuri liniştite, vinuri efervescente, cidru), precum şi din domeniul tehnologiei conservării bobiţelor de struguri (chişmiş, stafide, magiun, compot, marinade etc.).

Studiul comparativ al utilajului tehnologic vinicol, produs în țările Uniunii Europene şi ale CSI, efectuat de profesorul B. Găină a facilitat argumentarea ştiințifică a renovării fabricilor de vinificație primară din Moldova, stipulată în Programul de Stat pentru perioada 2000-2020. În baza hidrolazelor β- glicozidazice a fost implementat procesul de amplificare a aromelor în vinurile seci „Muscat" şi „Traminer". B. Găină a publicat peste 300 lucrări ştiințifice, inclusiv 9 monografii şi 2 manuale: Via, Vinul şi Civilizația (2000); Produse ecologice vitivinicole (2002); Bazele teoretice ale utilizării stejarului în oenologia practică (2005, în colaborare); Uvologie şi oenologie (2006, în colaboare), este coautor a 33 de brevete de invenție, 35 de mărci de vinuri şi 17 documente normative în tehnologia vitivinicolă, preşedinte al Consiliului ştiințific specializat pentru susținerea tezelor de doctor şi doctor habilitat în ştiințe tehnice (specialitatea Oenologie) la Institutul Național pentru Viticultură şi Vinificație, membru al Consiliului tehnico-ştiințific al Agenției Agroindustriale „Moldova-Vin", membru al Consiliului Alianței Francofone din Republica Moldova. Actualmente îndeplineşte funcția de Secretar ştiințific general al AŞM şi, prin cumul, colaborator ştiințific principal în enologie la INVV.

Cu toată siguranța, membrul corespondent al AŞM Boris Găină este un savant notoriu care merită demult titlul de academician. Dea Domnul să avem mai mulți oameni de ştiință de talia savantului B. Găină şi atunci, fiți siguri, ştiința noastră va prospera şi mai mult.

prof., dr. în ştiințe chimice Victor COVALIOV,
şef al Laboratorului Centrului Ştiințific
„Chimia Aplicată şi Ecologică" al USM

Colectivul AGEPI adresează sincere felicitări dlui Boris GĂINĂ
cu prilejul conferirii titlului de Academician al AŞM.
Vivat! Crescat! Floreat!

LAUREAȚII CONCURSULUI NAȚIONAL DE SUSȚINERE A ŞTIINȚEI ŞI INOVĂRII "ECONOM-2006"

În cadrul şedinței Consiliului Suprem pentru Ştiință şi Dezvoltare Tehnologică al AŞM din decembrie 2006 au fost desemnați prin vot secret **învingătorii Concursului național de susținere a ştiinței şi inovării în Republica Moldova „Econom-2006"**, organizat pentru a treia oară de Banca de Economii şi AŞM.

Consiliul Suprem pentru Ştiință şi Dezvoltare Tehnologică al AŞM l-a nominalizat în calitate de „Savant anului în domeniul ştiințelor umanistice" pe profesorul Gheorghe Avornic, doctor habilitat în drept, preşedintele Uniunii Juriştilor din Moldova, decanul Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova. **„Savantul anului în domeniul ştiințelor reale"** a fost desemnat profesorul Ilie Donica, doctor habilitat în ştiințe agricole, membru de onoare al Academiei de Ştiințe Agricole şi Silvice din România, laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova, director adjunct al Institutului de Pomicultură. Învingătorii la aceste două nominalizări au primit respectiv câte 25 mii de lei.

"Inovatorul anului", cu premiul de 20 mii de lei, a devenit profesorul **Valeriu Dulgheru**, doctor habilitat în maşinologie şi fiabilitatea maşinilor, membru corespondent al Academiei Româno-Americane de Ştiințe şi Arte, Om emerit în ştiință, laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova, şef al Catedrei „Teoria mecanismelor şi organe de maşini" a Universității Tehnice a Moldovei.

Premiul **"Tânărul inovator al anului"**, în sumă de 15 mii lei, i-a fost acordat **Danielei Ciumac**, cercetător ştiințific în Laboratorul „Fotomicrobiologie" din cadrul Facultății de Biologie şi Pedologie a USM care, concomitent, îşi pregăteşte teza de doctor la Institutul de Microbiologie al AŞM.

Sursa - **www.asm.md**